

UCHWAŁA Nr 64 RADY MINISTRÓW

z dnia 23 marca 1973 r.

w sprawie zasad kierowania pracowników uspołecznionych zakładów pracy do szkół dla pracujących i na studia dla pracujących w szkołach wyższych oraz w sprawie ulg i świadczeń przysługujących tym pracownikom od zakładów pracy.

W celu umożliwienia zdobycia wyższych kwalifikacji i osiągnięcia awansu społecznego zdolnym, wyróżniającym się w pracy zawodowej pracownikom, zapewnienia im warunków uzyskiwania dobrych wyników w nauce i sprawnego jej przebiegu oraz w trosce o zapewnienie dyscypliny pracy i właściwe funkcjonowanie zakładów pracy Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy uchwały mają zastosowanie do pracowników uspołecznionych zakładów pracy, którzy:

- 1) na podstawie skierowania zakładu pracy:
 - a) ubiegają się o przyjęcie do ogólnokształcących i zawodowych średnich szkół dla pracujących (zaocznych lub wieczorowych) lub o przyjęcie na studia dla pracujących (zaoczne lub wieczorowe) w szkołach wyższych,
 - b) odbywają naukę w ogólnokształcących i zawodowych średnich szkołach dla pracujących (zaocznych lub wieczorowych) lub odbywają studia dla pracujących (zaoczne lub wieczorowe) w szkołach wyższych,
- 2) odbywają naukę w zasadniczych szkołach zawodowych dla dorosłych (zaocznych lub wieczorowych).

2. Przez średnie szkoły zawodowe należy rozumieć licea zawodowe, technika zawodowe, szkoły artystyczne II stopnia oraz szkoły policealne.

3. Przepisy uchwały dotyczące średnich szkół zaocznych stosuje się także do szkół korespondencyjnych.

§ 2. 1. Zakłady pracy mogą udzielać skierowań do szkół średnich (zaocznych lub wieczorowych) oraz na studia (zaoczne lub wieczorowe) w szkołach wyższych zdolnym, wyróżniającym się w pracy zawodowej pracownikom

wykazującym się wzorową postawą moralną i obywatelską, którzy posiadają co najmniej:

- 1) roczny okres zatrudnienia w danym zakładzie pracy — w razie kierowania do szkoły średniej,
- 2) dwuletni okres zatrudnienia w danym zakładzie pracy — w razie kierowania na studia w szkole wyższej.

Ponadto warunkiem skierowania pracownika na studia (zaoczne lub wieczorowe) w szkole wyższej jest w zasadzie zgodność obranego kierunku studiów z wykonywaną pracą albo z potrzebami zakładu pracy.

2. Przy udzielaniu skierowań zakłady pracy powinny brać pod uwagę w pierwszej kolejności tych pracowników określonych w ust. 1, którzy są obowiązani w myśl odrębnych przepisów do uzupełnienia wykształcenia.

3. Skierowanie do szkoły lub na studia w szkole wyższej wydaje zakład pracy na podstawie opinii rady zakładowej oraz organizacji młodzieżowej i stowarzyszenia naukowo-technicznego lub innego stowarzyszenia o charakterze zawodowym, działających na terenie zakładu pracy.

4. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Wychowania może ustalić wykaz średnich szkół zawodowych, mających szczególne znaczenie dla gospodarki narodowej. Zakład pracy obowiązany jest udzielić skierowania (ust. 1) pracownikowi ubiegającemu się o przyjęcie do takiej szkoły.

§ 3. 1. Nauka w szkole lub studia w szkole wyższej nie mogą usprawiedliwiać niewywiązywania się z przydzielonych pracownikowi zadań.

2. Pracownik obowiązany jest informować zakład pracy o postępach w nauce (studiach) i o jej przebiegu w szkole (szkole wyższej), a w szczególności przedstawiać corocznie świadectwo stwierdzające promocję albo zaliczenie roku.

§ 4. 1. Zakłady pracy, w których praca odbywa się w systemie zmianowym, powinny, jeżeli nie zagraża to wykonywaniu zadań produkcyjnych lub innych podstawowych zadań zakładu, ustalać harmonogramy pracy uczących się pracowników w sposób możliwie nie kolidujący z obowiązkowymi zajęciami w szkole (szkole wyższej).

2. Zobowiązuje się Ministra Oświaty i Wychowania oraz Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki do wprowadzenia w szkołach (szkołach wyższych) organizacji obowiązkowych zajęć, umożliwiającej pracownikom udział w tych zajęciach bez oderwania od pracy zawodowej, z uwzględnieniem przysługujących im ulg i świadczeń przewidzianych w uchwale.

§ 5. W ramach pomocy pracownikom skierowanym do szkół lub na studia w szkołach wyższych zakłady pracy powinny wyposażać zakładowe biblioteki w niezbędne podręczniki, skrypty i inne pomoce naukowe oraz w miarę możliwości udostępniać takim pracownikom zakładowe laboratoria i kreslarnie.

§ 6. Pracownikowi ubiegającemu się o przyjęcie na studia (zaoczne lub wieczorowe) w szkole wyższej przysługuje na podstawie udokumentowanych potrzeb płatne zwolnienie z pracy na czas niezbędny do załatwienia formalności związanych z przyjęciem na studia w szkole wyższej i przystąpienia do egzaminów wstępnych, jednakże w wymiarze nie większym niż 6 dni roboczych.

§ 7. 1. Pracownikom odbywającym naukę w szkołach średnich (zaocznych i wieczorowych) oraz zasadniczych szkołach zawodowych zaocznych przysługują płatne urlopy szkoleniowe, przeznaczone na udział w obowiązkowych zajęciach, przygotowanie prac kontrolnych oraz na przygotowanie się i przystąpienie do egzaminów.

2. Wymiar urlopu szkoleniowego w średnich szkołach zaocznych oraz w zasadniczych szkołach zawodowych zaocznych wynosi 12 dni roboczych w każdym roku szkolnym, z tym że począwszy od drugiego roku nauki ulega on zwiększeniu o 1 dzień roboczy w każdym roku szkolnym w stosunku do roku poprzedniego, jeżeli pracownik osiągnął w poprzednim roku średnią ocen co najmniej 3,6.

3. Wymiar urlopu szkoleniowego w średnich szkołach wieczorowych wynosi:

- 1) 6 dni roboczych w każdym roku szkolnym, z wyjątkiem ostatniego, jeżeli program nauczania przewiduje egzaminy doroczne z klasy do klasy lub egzaminy semestralne,
- 2) 6 dni roboczych w ostatnim roku szkolnym, jeżeli program nauczania przewiduje egzaminy semestralne, a jeżeli pracownik przystępuje do egzaminu dojrzałości lub egzaminu dyplomowego — łącznie 12 dni roboczych.

§ 8. 1. Pracownikom odbywającym studia (zaoczne lub wieczorowe) w szkołach wyższych przysługują płatne urlopy szkoleniowe przeznaczone na udział w obowiązkowych zajęciach, przygotowanie się i przystąpienie do egzaminów, przygotowanie pracy magisterskiej (dyplomowej) oraz przygotowanie się i przystąpienie do egzaminu magisterskiego (dyplomowego).

2. Wymiar urlopu szkoleniowego w szkołach wyższych wynosi:

- 1) w każdym roku studiów:
 - a) na studiach zaocznych — 28 dni roboczych,
 - b) na studiach wieczorowych — 21 dni roboczych, z tym że począwszy od drugiego roku studiów ulega on zwiększeniu o 1 dzień roboczy w każdym roku studiów w stosunku do roku poprzedniego, jeżeli pracownik osiągnął w poprzednim roku średnią ocen co najmniej 3,6,
- 2) w ostatnim roku studiów na studiach zaocznych i wieczorowych na przygotowanie pracy magisterskiej (dyplomowej) oraz na przystąpienie do egzaminu magisterskiego (dyplomowego) — dodatkowo 21 dni roboczych.

3. Jeżeli ostatni rok studiów trwa tylko jeden semestr, wymiar urlopu szkoleniowego określony w ust. 2 ulega skróceniu o połowę; nie dotyczy to urlopu na przygotowanie pracy magisterskiej (dyplomowej) oraz na przystąpienie do egzaminu magisterskiego (dyplomowego).

§ 9. 1. Pracownikom odbywającym naukę w szkołach wieczorowych lub studia wieczorowe w szkołach wyższych przysługują niezależnie od urlopu szkoleniowego zwolnienia z części dnia pracy, jeżeli czas pomiędzy zakończeniem pracy a rozpoczęciem zajęć w szkole (szkole wyższej) nie wystarcza na spożycie obiadu i punktualne przybycie do szkoły:

- 1) w zasadniczych szkołach zawodowych oraz w szkołach średnich — w wymiarze do 4 godzin tygodniowo,
- 2) w szkołach wyższych — w wymiarze do 5 godzin tygodniowo.

2. W wypadkach uzasadnionych odległym dojazdem do siedziby szkoły wyższej zakład pracy może odpowiednio zwiększyć wymiar zwolnień, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 10. 1. Urlopu szkoleniowego oraz zwolnień z części dnia pracy udziela zakład pracy na udokumentowany wniosek pracownika.

2. Urlopu szkoleniowego udziela się jednorazowo lub w częściach w okresie danego roku szkolnego (studiów).

3. Pracownik, który wykorzystał urlop szkoleniowy lub zwolnienie z pracy niezgodnie z przeznaczeniem, traci prawo do wynagrodzenia za czas tego urlopu lub zwolnienia od pracy.

§ 11. 1. Pracownik odbywający naukę w zasadniczej szkole zawodowej zaocznej, średniej szkole zaocznej lub studia zaoczne w szkole wyższej otrzymuje od zakładu pracy ryczałt na pokrycie kosztów przejazdu w celu uczestniczenia w wynikających z programu nauczania obowiązkowych zajęciach i egzaminach, jeżeli siedziba szkoły (szkoły wyższej) znajduje się poza miejscem pracy i zamieszkania pracownika.

2. Wysokość ryczałtu ustala kierownik zakładu pracy, biorąc za podstawę:

- 1) liczbę przejazdów w ciągu roku szkolnego (akademickiego):
 - a) do siedziby szkoły (szkoły wyższej) i z powrotem — dla pracowników uczących się w szkołach — do 12 przejazdów,
— dla pracowników odbywających studia w szkołach wyższych — do 21 przejazdów,
 - b) do punktu konsultacyjnego szkoły wyższej i z powrotem dla pracowników korzystających z tych punktów — do 10 przejazdów,

2) koszt przejazdów według ceny biletu II klasy pociągu osobowego albo autobusu Państwowej Komunikacji Samochodowej, jeżeli jest to jedyny lub tańszy środek lokomocji,

3) przysługujące pracownikowi zniżki na przejazdy.

3. Ryczałt ustala się na okres roku szkolnego (studiów) i wypłaca z dołu. Zakład pracy może wypłacać zaliczki na poczet tego ryczałtu.

4. Przepisy ust. 1—3 nie mają zastosowania do pracownika, w którego rodzinie dochód na członka rodziny przekracza kwotę 2 700 zł netto miesięcznie. Przy obliczaniu dochodu należy stosować zasady określone w załączniku nr 2 do zarządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 4 stycznia 1971 r. w sprawie stosowania zasad podwyżki najniższych płac, wprowadzenia dodatków do płac dla niektórych grup pracowników, podwyżki zasiłków rodzinnych oraz niektórych emerytur i rent (Monitor Polski Nr 1, poz. 1).

§ 12. Pracownikom, którzy przystępują do egzaminów z zakresu programu nauczania szkoły średniej lub z zakresu programu określonego kierunku studiów wyższych jako eksterniści, przysługują płatne zwolnienia z pracy na czas niezbędny do przystąpienia do tych egzaminów, a ponadto na przygotowanie pracy dyplomowej z zakresu średniej szkoły zawodowej lub pracy magisterskiej (dyplomowej) z zakresu określonego kierunku studiów wyższych — 6 dni roboczych płatnego urlopu szkoleniowego.

§ 13. Pracownikom przysługuje za czas płatnego urlopu szkoleniowego oraz płatnego zwolnienia z pracy wynagrodzenie obliczone jak za urlop wypoczynkowy.

§ 14. 1. Począwszy od drugiego roku nauki (studiów) zakład pracy może przyznać pracownikowi, który osiągnął w poprzednim roku średnią ocen co najmniej 4,0 oraz wywiązuje się ze swoich zadań zawodowych, nagrodę pieniężną w wysokości nie przekraczającej połowy miesięcznego wynagrodzenia pracownika — w każdym roku nauki (studiów), z wyjątkiem ostatniego.

2. Pracownikowi, który ukończył szkołę średnią lub studia wyższe w przepisany terminie i uzyskał średnią ocen co najmniej 4,0 oraz wywiązuje się ze swoich zadań zawodowych, zakład pracy przyznaje nagrodę pieniężną w wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia.

3. Pracownik, który podwyższył kwalifikacje uzyskując wykształcenie średnie lub wyższe, może być awansowany niezależnie od obowiązujących terminów awansowych.

4. Zakład pracy powinien również stosować wobec dobrych pracowników będących przodującymi uczniami (studentami) inne formy wyróżnień (np. dyplomy uznania).

§ 15. 1. Pracownik, który nie uzyska promocji do następnej klasy lub nie zaliczy roku studiów, traci prawo do ulg i świadczeń przewidzianych w uchwale na okres powtarzania roku nauki (studiów).

2. Zakład pracy może przyznać pracownikowi, o którym mowa w ust. 1, ulgi i świadczenia przewidziane w uchwale, jeżeli pracownik przerwał naukę (studia) z powodu choroby lub innych wypadków losowych.

§ 16. 1. Pracownik zachowuje prawo do ulg i świadczeń przewidzianych w uchwale, jeżeli po uzyskaniu skierowania do szkoły średniej lub na studia w szkole wyższej przeszedł do innego zakładu pracy w wyniku porozumienia zakładów pracy lub ich jednostek nadrzędnych.

2. Pracownikowi, który po uzyskaniu skierowania do szkoły lub na studia porzucił pracę lub z którym umowa

o pracę została rozwiązana przez zakład pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika, zakład pracy, w którym pracownik podjął zatrudnienie, może przyznać ulgi i świadczenia przewidziane w uchwale, nie wcześniej jednak niż po 2 latach pracy.

3. Jeżeli rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło w innym trybie niż określony w ust. 1 lub ust. 2, zakład pracy, w którym pracownik podjął zatrudnienie, może przyznać mu ulgi i świadczenia przewidziane w uchwale od dnia podjęcia pracy.

§ 17. 1. Ulgi i świadczenia przewidziane w uchwale nie przysługują pracownikom, którzy ukończyli już inne studia w szkole wyższej lub podjęli dodatkowo naukę na innym kierunku studiów w szkole wyższej.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy pracowników, którzy podjęli studia w szkole wyższej na kierunkach, na których posiadanie dyplomu ukończenia szkoły wyższej jest warunkiem przyjęcia na te studia.

§ 18. Pracownikowi, który odbywa studia dzienne i uzyskał zezwolenie rektora na łączenie pracy zawodowej z nauką, zakład pracy może przyznać ulgi i świadczenia przewidziane w uchwale dla studentów szkół wyższych wieczorowych.

§ 19. 1. Pracownicy uspołecznionych zakładów pracy mogą odbywać naukę w szkołach średnich lub studia w szkołach wyższych bez skierowania zakładu pracy, jednakże bez prawa do korzystania z ulg i świadczeń przewidzianych w uchwale.

2. Pracownikom, którzy podjęli naukę w szkołach średnich przed dniem wejścia w życie uchwały bez skierowania zakładu pracy i wywiązują się ze swoich zadań zawodowych, zakład pracy powinien udzielić skierowania do szkoły.

§ 20. Przepisy uchwały nie mają zastosowania do nauczycieli (nauczycieli akademickich) odbywających naukę w szkołach średnich i wyższych. Uprawnienia nauczycieli regulują odrębne przepisy.

§ 21. Przepisy uchwały dotyczące Ministrów Oświaty i Wychowania oraz Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki mają odpowiednie zastosowanie do innych ministrów nadzorujących szkoły (szkoły wyższe).

§ 22. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym i społecznym stosowanie zasad określonych w uchwale.

§ 23. 1. Tracą moc:

1) zarządzenie nr 71 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 17 marca 1950 r. — Wytyczne w sprawie udzielania urlopów egzaminacyjnych pracownikom przedsiębiorstw i zakładów gospodarki uspołecznionej uczęszczającym do szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących i zawodowych oraz do szkół wyższych zawodowych i akademickich (Biuletyn PKPG Nr 6, poz. 88), z wyjątkiem pkt IV,

2) zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 19 lutego 1951 r. w sprawie udzielania urlopów na dokończenie nauk i pomocy w nauce pracownikom przedsiębiorstw i zakładów gospodarki uspołecznionej, uczniom korespondencyjnych średnich szkół ogólnokształcących i zawodowych oraz studentom wydziałów (studiów) zaocznych szkół wyższych (Biuletyn PKPG Nr 5, poz. 54),

- 3) zarządzenie nr 85 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 maja 1951 r. w sprawie urlopów pracowniczych na kształcenie się korespondencyjne i zaoczne (Monitor Polski Nr A-50, poz. 667),
 - 4) pismo okólne nr 17 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 20 czerwca 1952 r. w sprawie wynagradzania pracowników zwolnionych z części dnia pracy w celu uczęszczania do szkół (Biuletyn PKPG Nr 26, poz. 125),
 - 5) § 1 pkt 2 i § 2 ust. 2 zarządzenia nr 66 Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 1954 r. w sprawie urlopów pracowniczych na dokończenie nauk (Monitor Polski Nr A-31, poz. 455),
 - 6) zarządzenie nr 35 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 lutego 1955 r. w sprawie urlopów pracowniczych na kształcenie się na studiach zaocznych w wyższych szkołach rolniczych (Monitor Polski Nr 12, poz. 127),
 - 7) zarządzenie nr 109 Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 1955 r. w sprawie urlopów pracowniczych na kształcenie się korespondencyjne i zaoczne (Monitor Polski Nr 46, poz. 457),
 - 8) zarządzenie nr 313 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 października 1955 r. w sprawie urlopów pracowniczych na kształcenie się korespondencyjne i zaoczne (Monitor Polski Nr 97, poz. 1328),
 - 9) § 4 ust. 5 pkt 1 i 2 uchwały nr 327 Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 1957 r. w sprawie przestrzegania porządku i dyscypliny pracy (Monitor Polski z 1968 r. Nr 3, poz. 22),
 - 10) zarządzenie nr 104 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1959 r. w sprawie urlopów pracowniczych na kształcenie się korespondencyjne i zaoczne (Monitor Polski Nr 58, poz. 283),
 - 11) § 5 zarządzenia nr 67 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1964 r. w sprawie świadczeń zakładów pracy na rzecz punktów konsultacyjnych organizowanych przez szkoły wyższe (Monitor Polski Nr 56, poz. 265).
 2. W zakresie unormowanym uchwałą tracą moc:
 - 1) okólnik nr 24 Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1949 r. w sprawie urlopów pracowniczych na dokończenie nauk (Monitor Polski Nr A-86, poz. 1063),
 - 2) uchwała nr 511 Prezydium Rządu z dnia 2 lipca 1955 r. w sprawie doboru kandydatów na studia zaoczne i wieczorowe w szkołach wyższych podległych Ministrowi Szkolnictwa Wyższego (Monitor Polski Nr 65, poz. 855).
- § 24. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*